

**Carolus M. Romanorum Imperator, Et Francorum Rex,
Romano-Catholicus, Libris IV. Explicatus, Et Vindicatus**

Schaten, Nicolaus

Nevhvsii, 1674

Cap. 11. II. Nota, Sanctitas Ecclesiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-99067](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-99067)

illa hæresum turba se obtulisset, quando ob unicum illum errorem tot Concilia & Episcopi convocati sunt.

In eodem Concilio Francofurtensi præsentē & approbante Carolo M. acta Concilij Nicæni I I. in causa imaginum, cultuque earum confirmata sunt, simulque unitas inter Ecclesiam occidentalem & orientalem mirifice stabilita est. Quam falsa autem Nifanius tam de filio adoptivo, quam de cultu imaginum ex hoc Concilio contra Catholicos producat, parte quartâ ostendetur. Rem quam exposui, paucis complectar Cypriani oraculo lib. 1. epist. 48. *Deus unus est, & Christus unus, & Ecclesia una, & Cathedra una supra Petrum Domini voce fundata. Aliud altare constitui, aut sacerdotium novum fieri, præter unum altare, & unum sacerdotium non potest, quisquis alibi collegerit, spargit, adulterum est, impium est, sacrilegum est, quodcunque humano furore instituitur, ut dispositio divina violetur.*

CAPVT XI.

II. Nota, Sanctitas Ecclesie.

Alteram hanc Notam ac proprietatem Ecclesie Apostoli in symbolo, *Credo sanctam Ecclesiam Catholicam*, & cætera Concilia œcumenica nobis tradunt, quâ notâ congregatio fidelium ab omni secta Paganorum, Philosophorum, Judæorum, Turcarum & Hæreticorum discernitur. Quemadmodum hæc sanctitas in scriptura promissa Ose. c. 2. Isa. 61. Ephes. c. 5. *Christus dilexit Ecclesiam, & se ipsum tradidit pro ea, ut illam sanctificaret.* 1. Pet. 2. *Vos genus electum, regale sacerdotium, gens sancta.*

Nec aliter Carolus M. in confessione fidei ad Episcopos Hispaniæ: *Prædicamus unam sanctam Dei Ecclesiam.* Ita quoque Patres in Concilio Francofurtensi can. 1. *Hanc hæresin funditus à sancta Ecclesia eradicandam statuerunt.* Prolixum cætera Caroli Magni testimonia adducere,

Multis

Multis rursus modis Ecclesia Sancta creditur. I. à Conditor & capite Ecclesie eodemque auctore & fonte omnis sanctitatis, qui est Christus, Ephes. 1. *Ipsam dedit caput super omnem Ecclesiam*, Coloss. 1. *Ipse est caput corporis Ecclesie, qui est principium*. Ex quo conficitur solam Ecclesiam Catholicam esse sanctam, quia capiti suo per influxum & assistentiam Spiritus sancti inseparabiliter inhæret, ne in fide & decretis morum errare possit. Hæretici cum à capite & corpore Ecclesie præcisi sint, hoc influxu destituuntur. Inde Joan. 15. Christus: *Ego sum vitis vera, vos palmites. Si quis in me non manserit, mittetur foras, & are- scet, & colligent eum, & in ignem mittent*. Eò S. Augustinus Hæreticos dixit: *Sarmenta à vite præcisa*. Imò idem Augustinus: *Aut in vite, aut in igne*.

II. Sancta est Ecclesia non modò ob influxum per fidem, sed & per caritatem, & cætera charismatum dona, de quibus Apost. ad Cor. 12. 13. 14. Ephes. c. 4. Hæc similiter apud Hæreticos esse non possunt postquam rami ab arbore præcisi, rivi arecentes à fonte abrupti, membra à corpore amputata esse cœperunt, ut idem August. lib. de unit. Eccles. Cyprianus de unit. Eccles. ac cæteri Patres docent.

III. Sancta est ex sanctitate finis, eò quòd Ecclesia sit congregatio Fidelium, consecrata à Deo ad cultum divinum, ac veri Numinis, quem sola habet Catholica Ecclesia per ministros veros, per sacrificium religionis, per adorationem, orationem & laudem Dei. Vel inde S. Augustinus lib. de unit. Eccles. scripsit, extra Ecclesiam neminem salvari, quod *in sola Ecclesia Catholica imoletur hostia redemptionis*, quæ in nulla horum temporum hæresi offertur, ex quo Lutherus sacrificium Missæ, quod unicum & proprium est religionis Christianæ sacrificium, fustulit. Sed his alijsque omissis, quod nec sacramenta vera præter Baptismum, nec veros sacerdotes, nec veram doctrinam ex verbo Dei, cæteraq; sanctitatis instrumenta & præsidia habeant quæ multis alijs prosequuntur. Hinc ex tota Ecclesia vestra nullus Sanctus adhuc propositus, nec à Nisano ullum præter Beatum Lutherum, Beatum Chemnitium, & Beatum Joannem Gerhards nominari lego. Sane si Lutherus Beatus, ac Sanctus, tot animarum pereuntium & hæreseôn auctor, quem Hæresiarcham, quem Apostatam monachum, quem Sacrilegum & Concubinarium Sacerdotem Beatorum numero non adscripseris?

IV. Ec-

I V. Ecclesia Catholica Sancta est, professione fidei, quæ nihil continet falsum ex doctrina fidei, nihil ex doctrina morum impium, nihil injustum, nihil dissolvens legem Christi, quæq; præterea continet consilia Christi ad summam vitæ perfectionem & sanctitatem perducentia.

Nihil horum in secta Paganorum, Philosophorum, Mahometanorum, Judæorum post Christi adventum, nihil in ulla antiqua aut nova sæculi nostri hæresi, uti multis demonstrat Bellarm. lib. 4. de Eccles. notis c. 12. longâque inductione probat, quàm falsa, quàm absurda, quàm impia singulæ horum sectæ docuerint. Sed his prætermittis, exploremus Lutheri professionem fidei & doctrinam, an non cum priscis hæreticis conspiret in falsitate & laxitate legis Christianæ & disciplinæ? Id ex quatuor aut quinque principiis suæ religionis expendamus.

Docet enim I. Solâ fide justificari homines. II. Legem Christi esse impossibilem. III. Bona opera non esse necessaria, nec conducere ad salutem, imò omnia bona opera Christianorum esse sordes & inquinamenta. IV. Non esse in homine Christiano liberum arbitrium. His principiis Lutheranorum positis, quod erit flagitium quod innoxie & liberè quis perpetrare non possit? Eò impietatis nec Judæi unquam, nec Mahometani, nec gentilium Philosophi progressi, ut hæc singula simul docerent. Non hic contendam, quàm falsa sint hæc dogmata, quod ab innumeris scriptoribus & innumeris libris jam præstitum est. Id solùm exploremus, an Carolus M. quicquam horum docuerit.

Non solam fidem justificare, sed bona opera requiri ad salutem, docet Carolus lib. 6. Capitul. tit. 160. *Primum inquit fundamentum Christianæ religionis fides Catholica est, & hæc fides tum fructuosa est, si bonis operibus exornetur. sine his enim nemo potest placere Deo.* Eadē habet lib. 7. Capitul. tit. 303. eadem in Constitut. in synodo Mogunt. can. 10. eadem reperiuntur can. 18. in professione fidei ad Hispaniæ Episcopos: *Credimus omnes homines resurrecturos esse, & singulos secundum bona opera judicari.* Liberum arbitrium Carolus in professione fidei ad Hispaniæ Episcopos docet: *Credimus veram remissionem peccatorum in eadem sancta Ecclesia, sive per baptismum, sive per pœnitentiam divinâ donante gratiâ & bonâ voluntate hominis cooperante.* Legem servari posse ac deberi, cum alijs in legibus, tum in Capitulari Interrogationis, anno imperij XL. edito, quo jubet quærere & docere: *Quod ille in Deum non bene cre-*

L
dat,

dat, qui praecepta ejus impunè se contemnere putat. Tom. 20. Conc. interrog. 8. Et quare Carolus M. tot leges in Capitul. libris Clero & populo praescribit? cur in synodis tot leges ab eo latae ad disciplinam Ecclesiae? sine ipsa quidem praecepta Dei servari possint. Vides Nifani, quàm religiosè Catholicus sit Carolus M. & non Lutheranus in praecipuis & fundamentalibus Catholicæ doctrinae principiis, neq; unquam laxam illam & impiam Lutheri viam ingressus sit?

Quid nunc de consilijs Christi dicemus? quid de instituto Monachorum, & religiosorum hominum? quod in consilijs Evangelicis nimirum paupertatis, obedientiae & castitatis consistit. Tot cœnobîa Carolus fundavit & dotavit, quæ Lutherus primùm in Saxonia & Germania laicis in prædam dedit. Tot legibus præmunivit, quas Lutherus primùm laxavit, ipse dux & profugus cum Moniali. Tot Carolus M. & Cæsares consequentes viros sanctos ex cœnobîis evocarunt ad docendas barbaras gentes, tot Episcopos & Præsules Ecclesiae ex Monachis delegerunt, quos omnes sacrilegæ vitæ condemnat Lutherus. Lege Caroli res gestas, lege Synodos, Capitularium leges & vitas Sanctorum. Aut totus orbis cum Carolo erravit, aut Lutherus deliravit, quod verissimum est. *Ex cellulis Monachorum*, exclamat Hieronym. *damnatur orbis terrarum!* Sed nec in cellula quidem sua permanfit Lutherus, & tamen illius monachi judicio damnatur orbis terrarum.

V. Ecclesia Sancta proponitur ex Sanctorum multitudine, qui ex cultu Catholicæ religionis publico & sanctitatis fama omni sæculo clari fuerunt. Nihil ego hic de quinq; primis sæculis referam, ea quia incorrupta agnoscunt, Episcopos, Patres, Sacerdotes, & Viros sanctos ex ijs permittunt: Neq; post quinq; illa sæcula ad Carolum M. quod hæretici negant, abrupta est sanctorum multitudo & fulgor in Ecclesia Catholica. Quot enim per Italiam, Galliam, Hispaniam, Britanniam, Belgium, Germaniam ad Carolum M. Pontifices, Episcopi, Abbates, Sacerdotes, Monachi & religiosi sanctitatis memoria celebres? Quot Martyres, Virgines, justi pijq; homines? si Ecclesiastica historia & vitæ Sanctorum pervolvantur. Florentissima erat Caroli M. ætas Viris sanctis & doctis per Galliam, Britanniam & Belgicam utramq; , ex quibus illi admirandi sanctitate & Apostolici viri, per quos Frisia & Saxonia ad Christi fidem perducta. Quales enim Willibrordus, Suibertus, & duodecim illi Apo-

stolici

stolici viri ex Anglica submissi, interq; hos Bonifacius Germaniæ Apostolus, Wulframns, Burchardus, Sturmio, Wigbertus? Quales illi Episcopi, quos Carolus M. Saxoniam primùm imposuit, Wiho Osnabrugensis, Willehadus Bremensis, Ludgerus Monasteriensis, Hildegimus Halberstadiensis, Hathumarus Paderbornensis, Hercumbertus Mindensis, Suibertus Verdensis Episcopus? quos aut miraculis claros, aut famâ sanctitatis notos posteritas coluit. Quales qui Ludovico Pio ac deinde per Saxoniam in singulis Episcopatibus memorantur religione & pietate celebres? Vt Anscharius, Rembertus, Nortbertus, alijque (præter innumeros Sacerdotes, & Religiosos) viri sanctitate conspicui. De quibus illud Divi Augustini lib. 2. in Julianum cap. 31. dixeris: *Isti sunt Episcopi & Pastores docti, graves, sancti, veritatis acerrimi propugnatores, qui Catholicam fidem cum lacte suxerunt, in cibo sumpserunt, cujus lac, & cibum parvis magnisq; ministraverunt.* Hi illi de quibus Hebr. 13. *Mementote præpositorum vestrorum, qui vobis locuti sunt verbum Dei: quorum intuentes exitum conversationis, imitamini fidem.* Horum sanè religionem & vitam si quis conferat cum Luthero, & apostatis sacerdotibus ac monachis, quorum operâ Lutherus Saxoniam pervertit, tantum intelliget discrimen, quantum est inter tenebras & lucem. Et mirum vos Prædicantes, siquidem res gestas eorum legeritis, audere vos per summam impudentiam, aut posse per mentiendi malitiam persuadere populo, ab his sanctis Episcopis non aliam, quàm corruptam, impiam, & Antichristi doctrinam in Saxoniam illatam esse, quorum doctrinam & vitam, dum barbaros Saxones & Frisones docerent signis & virtutibus illustres, admiratæ sunt barbaræ gentes, eorumque sanctitatem veneratæ sunt, quam hæretici rident & calumniantur.

Sed in promptu hujus rei causa est. Episcopi illi & Apostolici viri cælibes & casti vixerunt, portentumque fuisset videre Episcopum conjugatum: hæreticorum ministri nihil prius habent, quàm ut mariti sint, & uxor à latere hæreat, sarcina novi Evangelij. Illis vita in afflictatione corporis, in jejunio, in vigilijs & precibus diurnis acta: Prædicantium vita carnalis est, qualis fuit omnium priscorum hæreticorum. Illi Catholico ritu inuncti Sacerdotes, consecrati Episcopi, venerati Pontificem caput Ecclesiæ, profecti Romam ad limina Apostolorum ad impetrandam potestatem docendi gentes. Illi Sacramentum Confirma-

tionis populo impertiēre, obulēre quotidianum Sacrificium, absoluerunt pēnitentes à peccatis in iuncta satisfactione, unxerunt oleo sacro morituros, administrarunt Sacramenta ritu Catholico, quo etiamnum administrantur: orarunt pro vivis & defunctis, coluerunt Sanctos, collegerunt Clerum, condiderunt collegia Sacerdotum, fundarunt cœnobia Monachorum & Virginum Deo consecrarum. Verbo, doctuerunt legem Christianam, qualem nos ad hanc diem traditam conservamus, uti singula demonstrabimus. Hæc quia contraria sunt novo Lutheri Evangelio & operibus eorū, hinc ut Lutherus habeatur beatus, omnes à Gregorio M. Pontifices Romani illis Antichristi sunt: Ut ministri illorum habeantur pij & sancti; omnes Episcopi, & Sacerdotes, & Monachi persuadentur impij & sacrilegi idololatæ: Ut populi illorum prædicentur iusti, omnes Catholici vocantur Papistæ, & omnibus superstitionum & errorum tenebris involuti.

Vnicum hoc nobis Catholicis solatium, quod nondum hæretici à vobis proclamemur. Vis autem scire Nisani, quid de hæreticis formilibus, qui cum pertinacia tuentur errorem, pronuntiet S. Augustinus? lib. 4. contra Donatistas c. 8. *Constituamus, inquit, aliquem castum, continentem, non avarum, non idolis servientem, hospitalem, indigentibus ministrantem, non cuiusquam inimicum, non contentiosum, patientem, quietum, nullum amulantem, nulli invidentem, sobrium, frugalem, sed hæreticum: Nulli utiq; dubium est, propter hoc solum quod hæreticus sit, regnum Dei non possessorum.* Ponamus Martyrem etiam in hæresi aliqua, non ideo iustus & salvus erit, quando teste Augustino conc. 2. in psal. *Martyres non pœna, sed causa facit.* Et Cyprianus lib. de unit. Eccles. palam asserit: *Ardeant licet flammis & ignibus traditi, vel bestiis obiecti animas suas ponant; non erit illa fidei corona, sed perfidia: occidi talis potest, coronari non potest.*

CAPVT XII.

CAPUT XII.

III. Nota, Catholicum nomen.

Gloriosissima & evidentissima hæc Nota est, ab Apostolis & Concilijs in Symbolis consignata, & tam certa, quam ipsa Symbola, tametsi Catholicum nomen in nullis Canonicis libris legatur. Ob hanc causam toto orbe terrarum, ab Apostolis ad Lutherum, non aliter pueri, juvenes, viri ac senes recitârunt, quam, *Credo Sanctam Ecclesiam Catholicam*, donec Lutherus tandem in catechismo suo inverteret, docerétq; *Credo Sanctam Christianam Ecclesiam*: Aded illud nomen Catholicû illi novo Evangelio obstabat. Augustana Confessio art. 7. similiter conceptis verbis: *Oportet semper S. Christianâ Ecclesiam manere*. Manifesta corruptela Symboli: Omnis quidem Catholicus est Christianus; sed non omnis Christianus est Catholicus. Pudit post ipsos Lutheranos ejus fraudis. Hinc primò in Smalcaldicis articulis utrumq; conjunxerunt, credendam videlicet *Ecclesiam Catholicam Christianam*. Deinde, ut Diedericus in catech. inst. rediére ad Catholicos, & *Credo Ecclesiam Sanctam Catholicam*, præscripserunt recitandum. Demum Morphei illi, more quorundam priscorum hæreticorum, etiam nomen Catholicum sibi proprium arrogarunt, idq; tam Lutherani, quam Calvinistæ. Quemadmodum Joannes Gerhardi Lutheranus Tomos suos inscripsit Confessionem Catholicam, & Chamierius Calvinista, Panstratiam Catholicam. Nifanius Lutheranus supra omnes Thrafo, nomen Catholicum, inquit, de jure & merito nobis debetur. Interim in catechismo Lutheri, quem pueris instillant passim manet *Christiana Ecclesia*, erafo Catholico nomine. Idem tamen Nifanius fatetur Carolum M. eam, in qua vixit, Ecclesiam, Catholicam appellasse. Ita sanè est: Idem nomen in Synodis sub eo habitis, & Capitularium libris identidem reperias: exsertè ad Hispaniæ Episcopos post Symbolam fidei suæ subjungit: *Hæc est fides Catholica*.